

BESLUITVORMENDE NOTA
AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS
No. 19.0002035

Afdeling/eenheid/cluster: Projectnaam:
Maatschappelijke
Ontwikkeling

Bijl.: Datum:
2 5 december
2019

Steller:
RGI Hafkamp

Portefeuille: W.C. Haagsma

Onderwerp: Subsidieverlening FlevoMeer Bibliotheek 2020

Voorgesteld besluit

1. Een subsidie verlenen van € 1.087.297 aan FlevoMeer Bibliotheek over 2020;
2. Een aanvullende, incidentele subsidie verlenen van € 50.000 aan FlevoMeer Bibliotheek over 2020 met aanvullende verantwoordingsverplichtingen;
3. Beide subsidies gezamenlijk bevoorschotten voor € 284.324,25 per termijn, in vier gelijke termijnen in januari, april, juli en oktober 2020;
4. De raadscommissie Samenlevingszaken informeren.

Inleiding

De FlevoMeer Bibliotheek (FMB) heeft op 27 september 2019 subsidie aangevraagd voor het bibliotheekwerk in de Noordoostpolder in 2020. Het gaat om een subsidie van € 1.137.297.

Dit is inclusief de aanvraag voor specifieke dienstverlening. U heeft de FMB gevraagd om voor een aanvullend bedrag van € 50.000 voorstellen te doen.

Doelstellingen

Het bibliotheekwerk in onze gemeente in stand te houden. Het maatschappelijk effect is dat meer inwoners zelfstandig hun weg kunnen vinden in de maatschappij en eraan deel kunnen nemen. Dit verhoogt de participatiegraad, zelfredzaamheid en mate van zelfontplooiing. Want als mensen onafhankelijke en betrouwbare informatie kunnen vinden, leren zij beter lezen en worden zij digitaal vaardiger.

Argumenten

1.1. Subsiëren is in lijn met het cultuurbeleid en de Wsob

De Wsob geeft aan dat elke gemeente zelf kan kiezen of en in welke mate zij een bibliotheek financieel ondersteunt en daarmee in stand houdt, mits het huidige stelsel van bibliotheekvoorzieningen wel blijft bestaan. In de cultuurnota *Wij zullen het (mee)maken!* staat dat u met de FlevoMeer Bibliotheek een vaste subsidierelatie zult onderhouden op ten minste het niveau van 2016 (op indexeringen na).

Door de FMB te subsidiëren voldoet u aan de doelstelling uit het gemeentelijk cultuurbeleid en de Wet stelsel openbaar bibliotheekvoorziening (Wsob), namelijk het in stand houden van het bibliotheekwerk in Noordoostpolder.

Door een aanvullende, incidentele, subsidie te verlenen zorgt u ervoor dat vernieuwing en versterking van de bibliotheekfunctie in Noordoostpolder gewaarborgd blijft en de dienstverlening niet verschaalt.

1.2. De subsidieaanvraag sluit inhoudelijk aan bij uw vraagbrief van 12 juli 2019 en onze inhoudelijke doelen

In bijgaande subsidieaanvraag geeft de FMB deze resultaatafspraken weer en geeft zij tevens aan hoe zij deze resultaten in 2020 gaat monitoren en meten (bijlage 2 bij de aanvraag, voorafgaand aan de begroting 2020).

Op basis van dit plan is voldoende inhoudelijke onderbouwing geleverd om te kunnen concluderen dat de subsidie naar verwachting doelmatig zal worden ingezet. De subsidieaanvraag gaat voldoende in op de wijze waarop de FMB deze resultaten wil gaan halen en hoe zij die kan verantwoorden. In juni 2017 heeft de gemeenteraad het nieuwe Subsidiebeleidsplan en de Algemene subsidieverordening vastgesteld. Met professionele organisaties sturen wij op resultaten.

Op 12 juli 2019 heeft u een vraagbrief gestuurd aan de FMB, waarin gevraagd is de resultaatafspraken te verwerken in de subsidieaanvraag en te onderbouwen hoe de FMB de resultaten gaat bereiken en verantwoorden.

In de bijgevoegde begroting leest u wat de koers, de visie en de missie van de FMB is en welke doelen zijn opgenomen in het uitvoeringsplan 2020.

Naast de specifiek gemaakte resultaatafspraken voor Noordoostpolder biedt de FMB alle, conform de Wsob verplichte, activiteiten.

De doelen van de FMB voor 2020 vindt u terug op pagina 4 van de begroting. In het schema op pagina 14 zijn de initiatieven opgenomen die onder deze doelen vallen. De initiatieven worden SMART uitgewerkt in deelplannen.

2.1. De FMB doet drie voorstellen voor intensivering dienstverlening die ten goede komen aan de Noordoostpolder en die aansluiten bij gemeentelijke doelen en kerntaken uit de Wsob

Gelet op het financiële meerjarenperspectief van de FMB en de wens tot behoud van de dienstverlening in de Noordoostpolder heeft de gemeenteraad een aanvullend structureel budget van € 50.000 in de begroting opgenomen.

Dat budget moet specifiek en aantoonbaar de inwoners van Noordoostpolder ten goede komen en het moeten activiteiten zijn die niet al elders (bijvoorbeeld via het welzijnswerk) in de gemeente worden uitgevoerd.

Direct onder de aanbestedingsbrief stelt de FMB voor in 2020 drie projecten in te zetten, te weten:

- De VoorleesExpress - € 25.000: (nieuw)
Deze zorgt ervoor dat kinderen met een taalachterstand (Voor- en vroegschoolse educatie) extra aandacht krijgen. Taalachterstanden zijn op oudere leeftijd haast niet meer terug te dringen. Ook is het moeilijk om de achterstand binnen de reguliere schooltijden in te lopen. De VoorleesExpress is erop gericht om kinderen in een vroege levensfase - 2 tot 8 jaar - te helpen met taal en lezen. De FMB voert dit project uit in samenwerking met Carrefour en alle peuteropvang instellingen. Met het voorleestraject van de VoorleesExpress krijgt een gezin een half jaar begeleiding om actief aan de slag gaan met lezen en taal. Het programma sluit goed aan bij de landelijke aanpak van laaggeletterdheid. Naast samenwerking met de peuteropvang instellingen en Carrefour wordt samengewerkt met Huis voor Taal en het basisonderwijs.
- Digitale vaardigheden in de dorpen - € 10.000 (intensivering bestaand aanbod) - Klik & Tik (digitale basisvaardigheden) en Digisterker (werken met mijn overheid) - worden wekelijks in de bibliotheek in Emmeloord gegeven. Sinds februari 2019 wordt deze cursus, als pilot, ook in Luttelgeest gegeven. Deze pilot is succesvol gebleken en er is vraag uit andere dorpen om in het eigen dorp vooral oudere inwoners digitaal vaardig(er) te maken. Voor 20 deelnemers per dorp zal dit aanbod in twee dorpen worden uitgebreid gedurende 14 weken per dorp.
- Zomerprogramma voor kinderen die niet met vakantie kunnen - € 15.000 (nieuw)
Programma van sport, (digi)taal en cultuur voor kinderen (7-12 jaar) die niet met vakantie kunnen in samenwerking met Cultuurbedrijf Noordoostpolder en Carrefour.

In artikel 5 van de Wsob staat genoemd wat de kerntaken van bibliotheekwerk zijn, namelijk:

“Een voor een ieder toegankelijke openbare bibliotheekvoorziening omvat in ieder geval de volgende functies, die bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van het algemene publiek:

- a. ter beschikking stellen van kennis en informatie;
- b. bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
- c. bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
- d. organiseren van ontmoeting en debat;
- e. laten kennis maken met kunst en cultuur.”

Vanuit MO is geconstateerd dat de Voorleesexpress en de andere projecten geen dubbelingen zijn maar aanvullend op het reguliere bibliotheekwerk.

Wel zal over afstemming met het project OpStapje van Carrefour nog worden gesproken. Voor wat betreft het Zomerprogramma: dit is gericht op alle kinderen in de NOP die extra cultureel aanbod krijgen dat aanvullend is op het bestaande aanbod van Cultuurbedrijf, FMB en verenigingen. Het voldoet aan kerntaak 5 van het bibliotheekwerk.

Alle drie de projecten sluiten aan bij de resultaatafspraken die we maakten (zie de toelichting per project bij de aanvraag van de FMB) en daarmee ook bij de gemeentelijke doelstellingen.

Ze zijn aanvullend op wat er al aan activiteiten is.

1. en 2. Er is budget

In de cultuurnota staat dat we de bibliotheek in stand houden op het niveau van 2016 en dat we jaarlijks indexereren. Met een indexering van 2,075 % komt in 2020 het subsidieplafond voor 2020 op € 1.087.297. Via de perspectiefnota is dit budget in de gemeentebegroting verhoogd met € 50.000 onder de voorwaarden dat de dienstverlening die hiervoor geboden wordt ten goede komt aan de Noordoostpolder. Daarmee is het totaal beschikbare budget nu € 1.137.297.

3. De raad is betrokken

Het gaat om een omvangrijke subsidie en maakt onderdeel uit van de Cultuuragenda, waarover binnenkort een besluit wordt genomen. Daarom adviseren we dit collegevoorstel inclusief de bijlagen aan de raadscommissie Samenlevingszaken aan te bieden.

Kanttekeningen

1.2. Subsidie is nodig maar ook enigszins risicovol: de begroting van FMB laat een negatief resultaat zien van € 78.743 concernbreed

De begroting van de vestiging Noordoostpolder (pagina 20) laat een negatief resultaat zien van € 4.085. Hier is de extra subsidie van € 50.000 al in verwerkt.

Eén van de resultaatafspraken die u maakte met de FMB is dat zij de eigen inkomsten uit gebruikersopbrengsten én uit dienstverlening op het niveau van 2019 houdt en dat daling van gebruikers-opbrengsten uit contributies wordt gecompenseerd met opbrengsten uit dienstverlening.

Het is afwachten of deze doelen zullen worden gehaald.

De belangrijkste kostenfactoren zijn de cao-lonen, prijsstijgingen en verminderde gebruikersinkomsten. Een stijging van de CAO lonen in 2020 met 3% is volgens de FMB niet uitgesloten. Daar komen de prijsstijgingen nog bij. Dat levert extra kosten op, ook omdat in de achterliggende jaren de exploitaties grotendeels zijn uitgekleeft en er geen reserves zijn om deze extra kosten op te vangen. Daarmee wordt de financiële positie van de FMB extra onder druk gezet.

Zoals al aangegeven in het advies aan u over de vaststelling van de subsidie van 2018 van de FMB, is de meerjarenprognose ongunstig en voorziet men, zonder ingrepen, een tekort van € 200.000 (concernbreed) in 2022 (jaarrekening 2018).

De FMB geeft aan dat het onvermijdelijk is dat er ingegrepen moet worden, enerzijds om de kosten te verlagen, anderzijds om de inkomsten te verhogen. In 2020 zal de FMB daarom een nieuwe tarievenstructuur invoeren en blijft zij op zoek naar additionele financiering uit projecten, lokale specifieke budgetten en fondsen.

1.2. Boekenpret en Huis voor Taal worden via een apart subsidiebesluit verleend

Een deel van de resultaten wordt bereikt via het samenwerkingsverband Huis voor Taal Noordoostpolder, waarvoor u een aparte subsidie verleent. Dat geldt ook voor het voor- en vroegschoolse aanbod als het gaat om de subsidie voor Boekenpret.

2.2. De aparte projecten voor de incidentele subsidie zijn slechts summier begroot

Voor elk project wordt wel een richtbedrag genoemd, maar er zijn geen projectbegrotingen aan gekoppeld. Wel zijn de kosten en inzet van personeel verwerkt in de totaalbegroting 2020 voor Noordoostpolder (pagina 20). De totale loonkosten voor de drie projecten bedragen € 42.500 en materiaalkosten zijn € 7.500.

Door de aanvullende subsidie apart te verlenen, kunt u hier ook specifieke aanvullende verplichtingen aan verbinden. Eén van die verplichtingen is dat elk project apart inhoudelijk én financieel moet worden verantwoord.

Op basis van die verantwoording zal zichtbaar worden wat de daadwerkelijke kosten waren. Als deze anders uitvallen dan nu begroot, kunt u de subsidie lager vaststellen. Ook kan op basis van deze verantwoording worden geëvalueerd en besloten of de projecten voldoende effect hebben en al dan niet in 2021 worden voortgezet.

Planning/Uitvoering

Na besluitvorming

- De subsidiebeschikking verzenden naar de FMB;
- Dit collegevoorstel inclusief bijlagen sturen aan de commissie Samenlevingszaken.

Bijlagen

1. Subsidieaanvraag met begroting 2020 van de FMB
2. Uitgaande subsidiebeschikking voor beide subsidieverstrekingen 2020 aan de FMB